

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A5-0206/2000

18 juli 2000

*****II**

AANBEVELING VOOR DE TWEEDE LEZING

betreffende het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen ter bevordering van de economische en sociale ontwikkeling van Turkije
(7492/1/2000 rev. 1– C5-0325/2000 – 1998/0300 (COD))

Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid

Rapporteur: Philippe Morillon

Verklaring van de gebruikte tekens

- * Raadplegingsprocedure
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **I Samenwerkingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- **II Samenwerkingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- *** Instemming
Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen
- ***I Medebeslissingsprocedure (eerste lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen
- ***II Medebeslissingsprocedure (tweede lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt
Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt
- ***III Medebeslissingsprocedure (derde lezing)
Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerp tekst

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE	5
TOELICHTING	8

PROCEDUREVERLOOP

Op 2 december 1999 bepaalde het Parlement in eerste lezing zijn standpunt inzake het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen ter bevordering van de economische en sociale ontwikkeling van Turkije (COM(1998) 600 – 1998/0300(COD)).

Op 6 juli 2000 gaf de Voorzitter van het Parlement kennis van de ontvangst van het gemeenschappelijk standpunt en verwees zij dit document naar de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid (7492/1/2000 rev. 1 – C5-0325/2000).

De commissie benoemde reeds op haar vergadering van 23 september 1999 Philippe Morillon tot rapporteur.

Zij behandelde het gemeenschappelijk standpunt en de ontwerpaanbeveling voor de tweede lezing op haar vergadering van 10 juli 2000.

Op dezelfde vergadering hechtte zij met 20 stemmen voor en 2 tegen bij 1 onthouding haar goedkeuring aan de ontwerpwetgevingsresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Baroness Emma Nicholson of Winterbourne (eerste ondervoorzitter), William Francis Newton-Dunn (tweede ondervoorzitter), Philippe Morillon (rapporteur), Alexandros Baltas, The Lord Bethell, Michael Cashman (verving Klaus Hänsch), Gérard Caudron (verving Sami Naïr), Giorgos Dimitrakopoulos (verving John Walls Cushman), Michael Gahler, Per Gahrton, Marietta Giannakou-Koutsikou, Alfred Gomolka, Bertel Haarder, Giorgos Katiforis (verving Mário Soares), Efstratios Korakas, Cecilia Malmström (verving Paavo Väyrynen), Pedro Marset Campos, Emilio Menéndez del Valle, Raimon Obiols i Germa, Jacques F. Poos, Jannis Sakellariou, Jacques Santer, Pierre Schori, Elisabeth Schroedter, Ilka Schröder (verving Daniel Marc Cohn-Bendit), Ioannis Souladakis, Ilkka Suominen (verving Johan Van Hecke), Freddy Thielemans, Gary Titley, Geoffrey Van Orden, Matti Wuori.

De aanbeveling voor de tweede lezing werd ingediend op 18 juli 2000.

De termijn voor de indiening van amendementen op het gemeenschappelijk standpunt wordt bekendgemaakt in de ontwerpagenda voor de vergaderperiode waarin de aanbeveling wordt behandeld.

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE

Wetgevingsresolutie van het Europees Parlement over het gemeenschappelijk standpunt, door de Raad vastgesteld met het oog op de aanneming van de verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende maatregelen ter bevordering van de economische en sociale ontwikkeling van Turkije (7492/1/2000 rev. 1 – C5-0325/2000 - 1998/0300(COD))

(Medebeslissingsprocedure: tweede lezing)

Het Europees Parlement,

- gezien het gemeenschappelijk standpunt van de Raad (7492/1/2000 rev. 1 – C5-0325/2000),
 - gezien zijn in eerste lezing geformuleerde standpunt¹ inzake het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(1998) 600²),
 - gelet op artikel 251, lid 2 van het EG-Verdrag,
 - gelet op artikel 80 van zijn Reglement,
 - gezien de aanbeveling voor de tweede lezing van de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid (A5-0206/2000),
1. wijzigt het gemeenschappelijk standpunt als volgt;
 2. verzoekt zijn Voorzitter het standpunt van het Parlement te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

¹ Nog niet in Publicatieblad gepubliceerd.

² PB C 408 van 29.12.1998, blz. 18.

(Amendement 1)
Artikel 4, lid 1, sub a)

- modernisering van het productiestelsel, verbetering van de institutionele capaciteit en de infrastructuur, met name op het gebied van milieu, energie en vervoer,

- modernisering van het productiestelsel, verbetering van de institutionele capaciteit en de infrastructuur, met name op het gebied van milieu, energie en vervoer, **- met uitzondering van de ontwikkeling van kernenergie -, met name in aardbevingsgebieden,**

Motivering

Dit amendement brengt het traditionele standpunt van het Parlement tot uitdrukking inzake bescherming tegen ieder risico van een kernongeval. De twee recente aardbevingen in Turkije hebben duidelijk gemaakt dat de bouw van een kerncentrale door de Turkse autoriteiten in aardbevingsgebieden het risico van een kernramp zou doen toenemen.

(Amendement 2)
Artikel 4, lid 1, sub h)

- alle vormen van samenwerking die verdediging en bevordering beogen van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en de bescherming van minderheden;

- alle vormen van samenwerking die verdediging en bevordering beogen van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten, **de eerbiediging van minderheden en de bescherming en erkenning van hun culturele identiteit alsook steun voor initiatieven tot afschaffing van de doodstraf;**

Motivering

Dit amendement heeft tot doel bepaalde rechten en vrijheden beter te specificeren en expliciet te verwijzen naar de doodstraf in Turkije. Het amendement is in overeenstemming met het standpunt dat het Europees Parlement hierover altijd heeft ingenomen.

(Amendement 3)
Artikel 4, lid 1, sub h) bis (nieuw)

- alle vormen van samenwerking met het oog op de oplossing van het Koerdenvraagstuk;

Motivering

Het Koerdische vraagstuk mag niet onvermeld blijven. Het is van belang aan te geven welke initiatieven in het kader van de samenwerking zouden kunnen worden genomen om dit probleem op te lossen.

TOELICHTING

1. Voorgeschiedenis

Op 23 oktober 1998 deed de Commissie aan de Raad een voorstel toekomen voor een verordening van de Raad betreffende de tenuitvoerlegging van acties gericht op de economische en sociale ontwikkeling van Turkije. Dit voorstel was gebaseerd op het oude artikel 130 W, het huidige artikel 179 van het Verdrag.

Op 2 december 1999 sprak het Europees Parlement zijn steun uit voor het Commissievoorstel en hechtte het zijn goedkeuring aan een verslag waarin 40 amendementen op de door de Commissie voorgestelde tekst waren opgenomen.

Naar aanleiding van dit verslag van het Europees Parlement deed de Commissie op 5 april 2000 een gewijzigd voorstel toekomen voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad. Van de 40 amendementen nam de Commissie er 21 ongewijzigd over, 10 gedeeltelijk en verwierp zij er 9.

Op 13 juni 2000 stelde de Raad overeenkomstig artikel 251 van het Verdrag zijn gemeenschappelijk standpunt vast. De Raad keurde hierbij het gewijzigde Commissievoorstel ongewijzigd goed.

Op 10 juli 2000 keurde de Commissie buitenlandse zaken, mensenrechten, gemeenschappelijke veiligheid en defensiebeleid een aanbeveling voor de tweede lezing goed, waarin drie van de negen door de Raad verworpen amendementen opnieuw werden opgevoerd (20, 21, 40).

2. Het standpunt van de Raad

De Raad schaarde zich achter het standpunt van de Commissie en heeft 21 amendementen ongewijzigd overgenomen, tien gedeeltelijk en enigszins gewijzigd, en negen verworpen.

De verworpen amendementen waren: 1, 15, 15, 17, 20, 21, 35, 38, 40.

Het commentaar van de Raad, die zich bij de Commissie aansloot, luidde als volgt:

Amendement 5 (nieuwe overweging vóór de eerste overweging): "overwegende dat de Europese Raad van Luxemburg van 12 en 13 december 1997 bevestigde dat Turkije in aanmerking komt voor het lidmaatschap van de Europese Unie, en wel op grond van dezelfde criteria als die welke voor alle toetredingskandidaten gelden". De Raad heeft de Commissie in de verwerping van dit amendement gevolgd: de Europese Raad van 12/13 december 1997 heeft wel degelijk bevestigd dat Turkije in aanmerking komt voor toetreding tot de Europese Unie. Hieraan is geen voorwaarde verbonden. De voor alle kandidaat-landen geldende criteria hebben betrekking op de toetreding zelf en het begin van de onderhandelingen.

Amendement 15 (artikel 3, lid 2): "Indien de uitvoering van projecten, acties of maatregelen op een van de in artikel 4 vastgestelde gebieden, met name de samenwerking op het gebied van bescherming en bevordering van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en bescherming van minderheden, wordt belemmerd, kan de Raad op voorstel van de Commissie

of het Europees Parlement met gekwalificeerde meerderheid van stemmen besluiten elke vorm van samenwerking uit hoofde van deze verordening op te schorten".

De Raad heeft de Commissie gevolgd in de verwerping van dit amendement. Hij houdt vast aan zijn oorspronkelijk voorstel, om twee redenen:

1. Er is geen rechtsgrondslag of institutionele grondslag die voorziet in een initiatiefrol voor het Europees Parlement om de Raad voor te stellen de samenwerking uit hoofde van deze verordening op te schorten.
2. De logica vereist dat dezelfde bepalingen moeten gelden als die welke gelden voor het MEDA-programma, ten einde te voorkomen dat voor eenzelfde land verschillende procedures gelden.

Amendement 17 (artikel 4, lid 1, nieuw streepje voor het eerste streepje): "steun voor de programma's voor het herstel van de schade ten gevolge van de recente aardbevingen".

De Raad en de Commissie hebben ook dit amendement verworpen. Het is duidelijk dat de door de aardbevingen getroffen regio's evenals andere regio's in aanmerking komen voor communautaire steun. De wederopbouw na de aardbevingsschade vormt echter niet het voorwerp voor deze verordening, die tot doel heeft Turkije en de EU nader tot elkaar te brengen.

Amendement 20 (artikel 4, lid 1, zevende streepje): "alle vormen van samenwerking die verdediging en bevordering beogen van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten, de eerbiediging van minderheden en de bescherming en erkenning van hun culturele identiteit alsook steun voor initiatieven voor afschaffing van de doodstraf". De Raad handhaaft de oorspronkelijke tekst van de Commissie: "alle vormen van samenwerking die verdediging en bevordering beogen van de democratie, de rechtsstaat, de mensenrechten en de bescherming van de minderheden". De Commissie deelt uiteraard de zienswijze van het EP over vraagstukken die verband houden met de doodstraf en de culturele identiteit. De Commissie is volledig bereid om, wanneer de gelegenheid zich voordoet, initiatieven op dit terrein te financieren (voorlichtings- en onderwijscampagnes). De door de Commissie voorgestelde formulering voorziet in dergelijke acties en omzeilt tegelijkertijd gevoeligheden op dit punt.

Amendement 21 (artikel 4, lid 1, zevende streepje, bis (nieuw)): "alle vormen van samenwerking met het oog op de oplossing van het Koerden-vraagstuk". De Raad volgt de Commissie in de verwerping van dit amendement van het Europees Parlement, doch bevestigt dat zijn tekst voorziet in een mogelijkheid tot financiering van o.a. acties ten behoeve van het Koerdische volk en haar betrekkingen met de andere Turkse burgers.

Amendement 35 (artikel 8 bis (nieuw)): "Eenmaal per jaar legt de Commissie een verslag voor over de vooruitgang op het gebied van de eerbiediging van de democratische beginselen, de rechtsstaat, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden, alsmede van het internationaal recht". Evenals de Commissie heeft ook de Raad dit amendement niet overgenomen. De Commissie publiceert jaarlijks een "voortgangsverslag" over alle kandidaat-landen met inbegrip van Turkije. Dit verslag bevat een hoofdstuk dat is gewijd aan de ontwikkeling van de situatie met betrekking tot de mensenrechten.

Amendement 38 (artikel 10): "De Commissie verricht geregeld evaluaties van de door de Gemeenschap gefinancierde maatregelen, ten einde vast te stellen of de doelstellingen van deze maatregelen zijn bereikt en richtsnoeren op te stellen voor verbetering van de doeltreffendheid van de toekomstige maatregelen. De Commissie verstrekt volgens de door de begrotingsautoriteit vastgestelde procedures een overzicht van de verrichte evaluaties aan het in artikel 7 bedoelde comité, dat deze desgewenst kan onderzoeken.

De evaluatierapporten worden aan het Europees Parlement en desgevraagd aan de lidstaten ter beschikking gesteld". De Raad heeft de Commissie gevolgd in haar verwerping van dit amendement. Dit amendement is erop gericht dat ook het Europees Parlement deze evaluatieverslagen ontvangt. De Commissie gaat hiermee in beginsel akkoord. Aangezien echter amendement 36 reeds voorziet in overlegging aan het Europees Parlement en de Raad van alle programmerings- en evaluatiedocumenten, is amendement 38 overbodig.

Amendement 40 (artikel 4, lid 1, eerste streepje, (nieuw)): "modernisering van het productiestelsel, verbetering van de institutionele capaciteit en de infrastructuur, met name op het gebied van milieu, energie en vervoer, met uitzondering van de ontwikkeling van kernenergie, met name in aardbevingsgebieden". Dit amendement heeft tot doel kernenergie uit te sluiten van door de EU gefinancierde activiteiten en vestigt onnodig de aandacht op de "Akuya"-zaak. De Raad is het eens met de verwerpen van dit amendement door de Commissie, doch bevestigt dat de Commissie geen enkel plan heeft om een kernenergieproject in Turkije op te zetten.

3. Het standpunt van het Parlement

Rapporteur stemt in met het standpunt van de Raad inzake zes van de verworpen amendementen doch blijft vasthouden aan de drie andere in eerste lezing ingediende amendementen, de argumenten van de Raad ten spijt. De door het Parlement opnieuw ingediende amendementen zijn de volgende:

Amendement nr. 1 (ex 40) brengt het traditionele standpunt van het Parlement tot uitdrukking met betrekking tot het beschermen tegen ieder risico van een kernongeval. De twee recente aardbevingen in Turkije hebben duidelijk gemaakt dat de bouw van een kerncentrale door de Turkse autoriteiten in aardbevingsgebieden het risico van een kernramp zou doen toenemen.

Amendement nr. 2 (ex 20) heeft tot doel bepaalde rechten en vrijheden beter te specificeren en expliciet te verwijzen naar de doodstraf in Turkije. Het amendement is in overeenstemming met het standpunt dat het Europees Parlement hierover altijd heeft ingenomen.

Amendement nr. 3 (ex 2). Het Koerdische vraagstuk mag niet onvermeld blijven. Het is van belang aan te geven welke initiatieven in het kader van de samenwerking zouden kunnen worden genomen om dit probleem op te lossen.